

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zadar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

RAD NADZORNIH ODBORA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U VLASNIŠTVU JEDINICA
LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA PODRUČJU
ZADARSKE ŽUPANIJE

Zadar, ožujak 2016.

SADRŽAJ

stranica

I.	PREDMET REVIZIJE	3
II.	CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	5
III.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	5
IV.	RAD NADZORNIH ODBORA	5
V.	NALAZ	16
VI.	OCJENA UČINKOVITOSTI RADA NADZORNIH ODBORA	21

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zadar

KLASA: 041-01/15-10/33
URBROJ: 613-15-16-24

Zadar, 29. ožujka 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
RADA NADZORNIH ODBORA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U VLASNIŠTVU JEDINICA
LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA PODRUČJU
ZADARSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti rada nadzornih odbora trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Zadarske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 5. listopada 2015. do 29. ožujka 2016.

I. PREDMET REVIZIJE

Trgovačka društva su pravne osobe čije je osnivanje i ustroj uređeno Zakonom o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13 i 110/15). Mogu se osnovati za obavljanje gospodarske ili bilo koje druge djelatnosti. Organi upravljanja u trgovačkim društvima su skupština, nadzorni odbor i uprava. Odnosi između njih uređeni su odredbama spomenutog Zakona, statuta i društvenog ugovora, odnosno izjave o osnivanju. Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova društva, može pregledavati i ispitivati poslovne knjige, a pisano izvješće o obavljenom nadzoru podnosi skupštini društva.

Zbog specifične pozicije između skupštine i uprave te potrebe za povezivanjem s interesima drugih skupina nadzorni odbor je mehanizam korporativnog upravljanja, a u svom radu preuzima stratešku, kontrolnu i povezujuću ulogu. Strateška uloga nadzornog odbora očituje se u aktivnom sudjelovanju u izradi strategije društva, ocjeni ranije donesenih odluka te savjetodavnom ulogom i potporom upravi (prijedlozi za poboljšanja) u ostvarivanju zajedničke vizije. Nadzorni odbor nadzire poslovanje društva i rad uprave štiteći interese članova društva i drugih interesno-utjecajnih skupina. Između ostalog, kontrolira politiku nagrađivanja, nadzire moguće sukobe interesa, osigurava neovisnost financijskog izvještavanja i izbor revizora, nadzire objavljivanje podataka o poslovanju te vodi brigu o uspostavi prikladnog sustava kontrolnih mehanizama u društvu. Od nadzornog odbora se očekuje i da interese društva povezuje s interesima drugih interesno-utjecajnih skupina posebno zaposlenika, kreditora, kupaca, dobavljača i lokalne zajednice te da zastupa primjenu standarda koji utječu na povećanje društvenog standarda građana i načela zaštite okoline.

Predmet revizije učinkovitosti je rad nadzornih odbora trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Zadarske županije u kojima je društvenim ugovorom, odnosno izjavom o osnivanju određeno da imaju nadzorni odbor. Revizijom je obuhvaćeno pet trgovačkih društava s ograničenom odgovornošću: Bošana d.o.o., Biograd n/M, Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar, Odvodnja d.o.o., Zadar i Vir održavanje d.o.o., Vir. S obzirom da se radi o društvima koja su osnovale jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prisutan je interes javnosti. Odabrana su društva koja pružaju usluge od javnog interesa, imaju značajne prihode i broj zaposlenih, te raspolažu značajnom vrijednošću imovine. U ranije obavljenim financijskim revizijama utvrđeno je da kod društava nije ustrojen učinkovit sustav unutarnjih kontrola vezano za računovodstveno poslovanje, planiranje te provođenje postupaka javne nabave.

Društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M osnovano je na temelju Izjave jedinog osnivača (grad Biograd n/M) iz kolovoza 1999. Temeljni kapital iznosi 20.500,00 kn. Djelatnost društva su komunalne usluge (sakupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih površina, nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, groblja i obavljanje pogrebnih poslova, prijevoz putnika, obavljanje dimnjačarskih poslova, tržnice na malo), građevinarstvo, trgovina i trgovačko posredovanje, upravljanje i održavanje parkirališta, uređenje plaža, turizam i druge usluge. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu društva čini gradonačelnik grada Biograda n/M, a upravu direktor Krunoslav Pešić. Nadzorni odbor ima pet članova koje je imenovao grad Biograd n/M, a predsjednik je Mirko Rudić. Koncem 2014. društvo je imalo 53 zaposlenika.

Društvo Čistoća d.o.o., Zadar osnovano je na temelju Društvenog ugovora iz rujna 1996. i travnja 2014. Osnivači društva su jedinice lokalne samouprave na području Zadarske županije (gradovi Zadar i Nin te općine Bibinje, Galovac, Kali, Novigrad, Poličnik, Posedarje, Preko, Ražanac, Sali, Starigrad, Sukošan, Škabrnja, Vir i Zemunik Donji), koje imaju od 0,6 % do 59,5 % udjela u temeljnom kapitalu. Temeljni kapital iznosi 9.239.600,00 kn. Djelatnost društva je održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, trgovina na veliko ostacima i otpadom, tehničko ispitivanje i analiza, postupanje opasnim otpadom, prijevoz opasnog i neopasnog otpada za potrebe drugih i drugo. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čini po jedan predstavnik osnivača ovlašten za zastupanje ili osoba po posebnoj pismenoj punomoći i to neovisno o visini poslovnih udjela. Upravu čini direktor društva Tomislav Ćurko. Nadzorni odbor ima pet članova, od kojih je četiri člana imenovala skupština, a peti je predstavnik zaposlenika. Predsjednik nadzornog odbora je Olivio Meštrović. Koncem 2014. društvo je imalo 344 zaposlenika.

Društvo Nasadi d.o.o., Zadar osnovano je na temelju Izjave jedinog osnivača (grad Zadar) iz studenoga 1995. Temeljni kapital iznosi 8.799.300,00 kn. Djelatnost društva je uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnog bilja i rasada, rezanje oblikovanje i obrada kamena, završni građevinski radovi, trgovina na veliko cvijećem i sadnicama, trgovina na malo cvijećem, trgovina na malo u specijaliziranim prodavaonicama, održavanje javnih površina, groblja i krematorija, obavljanje pogrebnih poslova i drugo. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čini gradonačelnik grada Zadra odnosno osoba koju on odredi na temelju punomoći, a upravu direktor Lenko Ugrinić. Nadzorni odbor ima tri člana, od kojih je dva člana imenovala skupština, a jedan je predstavnik zaposlenika. Predsjednik nadzornog odbora je Mario Paleka. Koncem 2014. društvo je imalo 131 zaposlenika.

Društvo Odvodnja d.o.o., Zadar osnovano je na temelju Izjave jedinog osnivača (grad Zadar) iz studenoga 1995. Temeljni kapital iznosi 50.606.100,00 kn. Djelatnost društva je održavanje javnog odvodnog sustava (održavanje kolektora, crpnih postaja, podmorskih i kopnenih ispusta, uređaja za pročišćavanje, oborinske kanalizacije, priključci, rekonstrukcije, crpljenje septičkih jama i prijevoz na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, izrada dokumentacije za priključke i rekonstrukciju te nadzor). Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čini gradonačelnik grada Zadra odnosno osoba koju on odredi na temelju punomoći, a upravu direktor Ante Josip Šikić. Nadzorni odbor ima tri člana, od kojih je dva člana imenovala skupština, a jedan je predstavnik zaposlenika. Predsjednik nadzornog odbora je Tomislav Šarić. Koncem 2014. društvo je imalo 72 zaposlenika.

Društvo Vir održavanje d.o.o., Vir osnovano je na temelju Izjave jedinog osnivača (općina Vir) iz svibnja 2007. Koncem 2014. temeljni kapital je iznosio 520.000,00 kn, a odlukom osnivača iz veljače 2015. i uplatom u novcu povećan je na 1.170.000,00 kn. Djelatnost društva je održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, groblja te javne rasvjete, izvođenje građevinskih radova, upravljanje i održavanje sportskih građevina i obavljanje čuvarske službe. Tijela upravljanja su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čini načelnik općine Vir, a upravu direktor Ante Marasović. Nadzorni odbor ima tri člana koje je imenovala skupština. Predsjednik nadzornog odbora je Mate Radović. Koncem 2014. društvo je imalo 19 zaposlenika.

II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

Ciljevi revizije su bili provjeriti:

- jesu li nadzorni odbori učinkovito nadzirali vođenje poslova trgovačkog društva
- jesu li uspostavljeni preduvjeti za uspješan rad nadzornih odbora
- jesu li nadzorni odbori ispunili svoju stratešku i savjetodavnu zadaću i
- jesu li nadzorni odbori ispunili svoju kontrolnu zadaću.

Polazeći od ciljeva revizije definirani su kriteriji za ocjenu učinkovitosti rada nadzornih odbora. Pri tome je odabran pristup koji polazi od pitanja na koja se revizijom željelo odgovoriti. Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje: *Jesu li nadzorni odbori učinkovito nadzirali vođenje poslova trgovačkog društva?* Ono je, u skladu s ciljevima revizije, razrađeno na tri potpitanja i 28 detaljnijih pitanja. Također kao kriterij za ocjenu učinkovitosti rada nadzornih odbora razmotreni su zahtjevi koji proizlaze iz Zakona o trgovačkim društvima.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: preduvjeti za uspješan rad nadzornih odbora, strateška i savjetodavna zadaća nadzornih odbora te kontrolna zadaća nadzornih odbora.

Revizijskim postupcima je obuhvaćen rad nadzornih odbora u 2014. i 2015.

III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Pri odabiru revizijskog pristupa, kako bi se pribavili mjerodavni revizijski dokazi i odgovorilo na ciljeve revizije, primijenjene su različite metode i postupci prikupljanja revizijskih dokaza.

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o nadzornom odboru svakog pojedinog društva. Pribavljene su informacije o broju članova nadzornih odbora, njihovom stupnju obrazovanja, mjerodavnim znanjima, vještinama i sposobnostima, redovitosti održavanja sastanaka i kriterijima za visinu nadoknade članovima nadzornih odbora. Ocijenjeni su postupci izbora i imenovanja članova nadzornog odbora. Uvidom u zapisnike sa sjednica nadzornog odbora ocijenjeno je u kojoj mjeri su nadzorni odbori ispunili svoju stratešku, kontrolnu, savjetodavnu i povezujuću zadaću. Obavljeni su razgovori s članovima uprave društava. Trgovačkim društvima su poslani upitnici s pitanjima o radu nadzornog odbora, kojima su pribavljeni odgovori na pitanja, na temelju kojih su provjereni dokazi za pojedine tvrdnje. Ocjena učinkovitosti dana je za svako pojedino društvo.

IV. RAD NADZORNIH ODBORA

Preduvjeti za rad nadzornih odbora

Zadaće, ovlasti i odgovornost nadzornog odbora definirani su Zakonom o trgovačkim društvima te društvenim ugovorom odnosno izjavom o osnivanju. U skladu s navedenim, član nadzornog odbora može biti fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna, ali se društvenim ugovorom odnosno izjavom mogu odrediti uvjeti (stručnost i druge kompetencije) koje mora ispuniti da bi bila imenovana u nadzorni odbor.

Članovi nadzornog odbora društva Bošana d.o.o., Biograd n/M imaju primjerenu neovisnost, nisu članovi uprave, nisu članovi nadzornih odbora u deset društava niti članovi uprave drugog društva kapitala u čijem se nadzornom odboru nalazi član uprave, što je propisano odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Također nisu kažnjavani za određena kaznena djela u vremenu od pet godina od pravomoćnosti presude niti je protiv njih izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je obuhvaćeno gospodarskom djelatnošću društva. Imaju stručne kvalifikacije (VSS društvenog i ekonomskog smjera, poduzetnici) i zaposlenici su u gradu Biogradu n/M, državnoj upravi i društvima koja nisu poslovno izravno vezana za društvo, odnosno ne bave se poslovima iz predmeta poslovanja društva, ali nemaju iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora društva nisu definirane u pisanom obliku kao ni kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora (sastav, kvalifikacije i neovisnost). Nadzorni odbor ima pet članova koje je imenovala skupština društva, a predstavnik zaposlenika nije imenovan. Prema odredbi članka 163. Zakona o radu (Narodne novine 149/09) koji je važio do 6. kolovoza 2014. i članka 164. Zakona o radu (Narodne novine 93/14) koji je stupio na snagu u kolovozu 2014. u trgovačkom društvu, u kojem se u skladu s posebnim propisom utemeljuje organ koji nadzire vođenje poslova (nadzorni odbor), jedan član tog organa mora biti predstavnik zaposlenika. Pravila za upravljanje sukobom interesa nisu uređena u pisanom obliku. Uprava društva ima jednog člana. Kriteriji i pravila za imenovanje uprave nisu uređena u pisanom obliku. Nadzorni odbor ne sudjeluje u izboru osobe koja će voditi poslove društva. Osnivač, grad Biograd n/M, je u veljači 2013. raspisao natječaj za izbor direktora u kojem su navedeni uvjeti potrebni za obnašanje funkcije. Obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru nisu uređene u pisanom obliku. S obzirom na uloženo vrijeme, trud i odgovornost u nadzornom odboru, visina nagrade članovima nadzornog odbora nije bila primjerena. Odluku o visini nagrade donio je nadzorni odbor u veljači 2007. Prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima članovima nadzornog odbora može se za njihov rad platiti nagrada koja se određuje statutom, a može je odobriti i skupština društva. Odlukom je nagrada za rad predsjednika utvrđena u mjesečnom neto iznosu 500,00 kn, a članovima u iznosu 300,00 kn. Tijekom 2014. i 2015. održana je po jedna sjednica nadzornog odbora na kojima su članovi raspravljali o poslovanju i donijeli odluke o prihvaćanju godišnjih financijskih izvještaja. Društvo nema unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu.

Društvenim ugovorom zaključenim između osnivača i društva Čistoća d.o.o., Zadar definirane su zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora. Nadzorni odbor ima zadaću nadzirati upotrebu sredstava i vođenje poslova društva, provođenje društvenog ugovora i odluka skupštine, razmatrati poslovna i financijska izvješća, kontrolirati urednost vođenja poslovnih knjiga, u pisanom obliku izvještavati skupštinu o rezultatima nadzora i o svom radu te obavljati i druge poslove koji društvenim ugovorom ili zakonom nisu stavljeni u nadležnost drugog organa društva. Ovlašten je davati suglasnosti na smjernice za poslovanje društva, standarde usluga u komunalnim djelatnostima, uvjete za obavljanje komunalnih usluga, davanje prokure, planove i programe rada i općih akata društva, cijene komunalnih usluga, organizaciju i sistematizaciju, otuđivanje i opterećivanje nekretnina te zaključivanje pravnih poslova čije vrijednost premašuje 3,3 % temeljnog kapitala. Kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora društva utvrđeni su odredbama Društvenog ugovora. Nadzorni odbor ima pet članova. Tri člana predlaže grad Zadar, a u skladu s postignutim dogovorom jednog člana preostali članovi društva, te jednog člana zaposlenici društva u skladu s propisima radnog prava.

Za člana nadzornog odbora može biti izabrana osoba koja osim uvjeta propisanih Zakonom o trgovačkim društvima ispunjava sljedeće uvjete: da ima završeni preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij; da ima najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u struci; da kao član trgovačkog društva, izvršni direktor, član uprave ili nadzornog odbora nije pravomoćno presuđen za naknadu štete društvu ili njegovim vjerovnicima; da se kao fizička osoba ne bavi poslovima iz predmeta poslovanja društva, odnosno da se tim poslovima ne bavi pravna osoba čiji je on član, izvršni direktor, član uprave ili nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora; da članstvom u nadzornom odboru ne bi došao u sukob interesa. Članovi nadzornog odbora imaju primjerenu neovisnost, nisu članovi uprave, nisu članovi nadzornih odbora u deset društava niti članovi uprave drugog društva kapitala u čijem se nadzornom odboru nalazi član uprave. Također nisu kažnjavani za određena kaznena djela u vremenu od pet godina od pravomoćnosti presude niti je protiv njih izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je obuhvaćeno gospodarskom djelatnošću društva za vrijeme dok traje ta zabrana. Imaju stručne kvalifikacije (VSS društvenog i ekonomskog smjera) i zaposlenici su u Zadarskoj županiji, jedinici lokalne samouprave i društvima koja nisu poslovno izravno vezana za društvo, odnosno ne bave se poslovima iz predmeta poslovanja društva. Pravila za upravljanje sukobom interesa uređena su odredbama Društvenog ugovora. Članovi nadzornog odbora potpisali su izjave da ne postoje okolnosti sprečavanja obavljanja poslova člana nadzornog odbora iz članka 255. Zakona o trgovačkim društvima; da nisu pravomoćno presuđene za naknadu štete društvu ili njegovim vjerovnicima, da se ne bave poslovima iz predmeta poslovanja društva (kao fizičke osobe ili članovi, direktori ili članovi nadzornog odbora društva), da članstvom ne dolaze u sukob interesa. Kriteriji i pravila imenovanja uprave društva uređeni su odredbama Društvenog ugovora. Uprava društva ima jednog člana koji, osim uvjeta propisanih Zakonom o trgovačkim društvima, ispunjava sljedeće uvjete: ima završeni preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij; ima najmanje pet godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u struci; kao član trgovačkog društva, izvršni direktor, član uprave ili nadzornog odbora nije pravomoćno presuđen za naknadu štete društvu ili njegovim vjerovnicima; kao fizička osoba ne bavi se poslovima iz predmeta poslovanja društva, odnosno da tim se poslovima ne bavi pravna osoba čiji je on član, izvršni direktor, član uprave ili nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora; članstvom u upravi ne dolazi u sukob interesa. Nadzorni odbor ne sudjeluje u izboru direktora nego ga odlukom imenuje skupština bez provedbe javnog natječaja. Društvenim ugovorom i Odlukom direktora o izdavanju temeljnih financijskih izvještaja uređeno je kako i u kojim rokovima uprava prosljeđuje informacije i dokumente nadzornom odboru. Skupština društva je utvrdila visinu nagrade za rad u nadzornom odboru predsjedniku u mjesečnom neto iznosu 1.400,00 kn i članovima u iznosu 1.000,00 kn, a primjenjuje se od studenoga 2009. Tijekom 2014. održano je šest sjednica, a u 2015. pet sjednica na kojima su članovi raspravljali o poslovanju i donosili odluke te davali suglasnosti u skladu s ovlastima. S obzirom da je nadzorni odbor obavljao poslove iz svog djelokruga, da društvo ostvaruje prihode od obavljanja usluga na tržištu i da je za 2014. i ranije godine ostvarilo dobit, visina nagrade članovima nadzornog odbora je bila primjerena. Društvo nema unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu.

U društvu Nasadi d.o.o., Zadar odredbama Statuta definirane su zadaće, ovlasti i odgovornosti kao i kriteriji te pravila za imenovanje članova nadzornog odbora. Nadzorni odbor ima zadaću nadzirati vođenje poslova društva i podnositi pisano izvješće o obavljenom nadzoru, daje suglasnost na odluke uprave kada je to propisano i obavlja druge zadaće koje su mu povjerene zakonom ili Statutom.

Ovlašten je pregledavati poslovne knjige i drugu dokumentaciju te pregledati i provjeriti svaki dio poslovanja. Za pojedina područja može upravi predložiti mjere za poboljšanje poslovanja. O svom radu, najmanje jednom godišnje, skupštini je dužan podnosi pisano izvješće. Kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora društva utvrđeni su odredbama Statuta. Nadzorni odbor društva ima tri člana od čega dva člana bira skupština, a jednog člana zaposlenici društva u skladu s propisima radnog prava. Članovi koje bira skupština, osim uvjeta propisanih odredbama Zakona o trgovačkim društvima, moraju ispunjavati i posebne uvjete propisane odredbama Statuta (završen preddiplomski ili diplomski studij, najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u struci, da kao član trgovačkog društva nije pravomoćno presuđen na naknadu štete društvu ili njegovim vjerovnicima, da se kao fizička osoba ili član pravne osobe ne bavi poslovima iz predmeta poslovanja društva te da članstvom u nadzornom odboru ne bi došao u sukob interesa). Članovi nadzornog odbora imaju primjerenu neovisnost, nisu članovi uprave, nisu članovi nadzornih odbora u deset društava niti članovi uprave drugog društva kapitala u čijem se nadzornom odboru nalazi član uprave. Također nisu kažnjavani za određena kaznena djela u vremenu od pet godina od pravomoćnosti presude niti je protiv njih izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je obuhvaćeno gospodarskom djelatnošću društva za vrijeme dok traje ta zabrana. Članovi koje bira skupština imaju stručne kvalifikacije (VSS društvenog i ekonomskog smjera), ali nemaju iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Pravila za upravljanje sukobom interesa uređena su odredbama Statuta. Članovi su, pod materijalnom i kaznenom odgovornošću, potpisali izjave da ne postoje okolnosti sprečavanja obavljanja poslova člana nadzornog odbora iz članka 255. Zakona o trgovačkim društvima; da nisu pravomoćno presuđeni za naknadu štete društvu ili njegovim vjerovnicima, da se ne bave poslovima iz predmeta poslovanja društva (kao fizičke osobe ili članovi, direktori ili članovi nadzornog odbora društva), da članstvom ne dolaze u sukob interesa te da su podmirili obveze za poreze i doprinose i obveze prema gradu Zadru. Kriteriji i pravila imenovanja uprave uređeni su u pisanom obliku odredbama Statuta i njegovim izmjenama iz srpnja 2012. i kolovoza 2013. Uprava društva ima jednog direktora koji, osim uvjeta propisanih Zakonom o trgovačkim društvima, ispunjava slijedeće uvjete: ima završeni preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij; ima najmanje pet godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u struci; kao član trgovačkog društva, izvršni direktor, član uprave ili nadzornog odbora nije pravomoćno presuđen za naknadu štete društvu ili njegovim vjerovnicima; kao fizička osoba ne bavi se poslovima iz predmeta poslovanja društva, odnosno da tim se poslovima ne bavi pravna osoba čiji je on član, izvršni direktor, član uprave ili nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora; članstvom u upravi ne dolazi u sukob interesa te ispunjava druge uvjete koji ovise o specifičnoj prirodi društva. Nadzorni odbor ne sudjeluje u izboru direktora društva nego ga odlukom imenuje skupština bez provedbe javnog natječaja. Osim što, u skladu s odredbama Statuta, izvješćuje nadzorni odbor o stanju društva, direktor podnosi polugodišnja i godišnja financijska izvješća i bilješke o poslovanju te izvješća o poslovanju po poslovnim jedinicama unutar društva. Izvješćuje o financijskom planu poslovanja i planu nabave te razlozima za njihove izmjene kao i poslovima koji mogu biti od značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost društva (popis imovine i obveza, davanje poslovnih prostora u zakup, povećanje kapaciteta, otvaranje novih prodajnih mjesta). Prema zahtjevima nadzornog odbora izvješćuje i o drugim pitanjima značajnim za poslovanje i rezultate društva (novo zapošljavanje, isplata stimulativnog dijela plaća). Pisana izvješća prilog su zapisnicima nadzornog odbora i dostupna su svim članovima odbora. Skupština društva je utvrdila visinu nagrade za rad u nadzornom odboru predsjedniku u mjesečnom neto iznosu 1.400,00 kn i članovima u iznosu 1.000,00 kn. Odluka je izmijenjena u prosincu 2014., neto naknada za rad predsjednika iznosi 700,00 kn, za članove 500,00 kn, a primjenjuje se od siječnja 2015.

Tijekom 2014. održano je deset sjednica, a u 2015. sedam sjednica na kojima su članovi raspravljali o poslovanju i donosili odluke te davali suglasnosti u skladu s ovlastima. S obzirom da je nadzorni odbor obavljao poslove iz svog djelokruga, da društvo ostvaruje prihode od obavljanja usluga na tržištu i da je za 2014. i ranije godine ostvarilo dobit, visina nagrade članovima nadzornog odbora je bila primjerena. Društvo nema unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu.

Zadaće, ovlasti, odgovornosti te kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora društva Odvodnja d.o.o., Zadar definirani su odredbama Statuta. Nadzorni odbor ima zadaću nadzirati vođenje poslova društva i podnositi pisano izvješće o obavljenom nadzoru, daje suglasnost na odluke uprave kada je to propisano i obavlja druge zadaće koje su mu povjerene zakonom ili Statutom. Ovlašten je pregledavati poslovne knjige i drugu dokumentaciju te pregledati i provjeriti svaki dio poslovanja. Za pojedina područja može upravi predložiti mjere za poboljšanje poslovanja. O svom radu, najmanje jednom godišnje, skupštini je dužan podnositi pisano izvješće. Kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora društva utvrđeni su odredbama Statuta. Nadzorni odbor društva ima tri člana od čega dva člana bira skupština, a jednog člana zaposlenici društva. Članovi koje bira skupština, osim uvjeta propisanih odredbama Zakona o trgovačkim društvima, moraju ispunjavati i posebne uvjete propisane odredbama Statuta: završen preddiplomski ili diplomski studij, najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u struci, da kao član trgovačkog društva nije pravomoćno presuđen na naknadu štete društvu ili njegovim vjerovnicima, da se kao fizička osoba ili član pravne osobe ne bavi poslovima iz predmeta poslovanja društva te da članstvom u nadzornom odboru ne bi došao u sukob interesa. Članovi nadzornog odbora imaju primjerenu neovisnost, nisu članovi uprave, nisu članovi nadzornih odbora u deset društava niti članovi uprave drugog društva kapitala u čijem se nadzornom odboru nalazi član uprave. Također nisu kažnjavani za određena kaznena djela u vremenu od pet godina od pravomoćnosti presude niti je protiv njih izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je obuhvaćeno gospodarskom djelatnošću društva za vrijeme dok traje ta zabrana. Članovi koje bira skupština imaju stručne kvalifikacije (VSS prirodnog i ekonomskog smjera), ali nemaju iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Pravila za upravljanje sukobom interesa uređena su odredbama Statuta. Članovi nadzornog odbora su, pod materijalnom i kaznenom odgovornošću, potpisali izjave da ne postoje okolnosti sprečavanja obavljanja poslova člana nadzornog odbora iz članka 255. Zakona o trgovačkim društvima; da nisu pravomoćno presuđeni za naknadu štete društvu ili njegovim vjerovnicima, da se ne bave poslovima iz predmeta poslovanja društva (kao fizičke osobe ili članovi, direktori ili članovi nadzornog odbora društva), da članstvom ne dolaze u sukob interesa te da su podmirili obveze za poreze i doprinose i obveze prema gradu Zadru. Kriteriji i pravila imenovanja članova uprave uređeni su odredbama Statuta iz studenoga 2013. Uprava ima jednog člana koji, osim uvjeta propisanih Zakonom o trgovačkim društvima, ispunjava slijedeće uvjete: ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij tehničke, ekonomske ili pravne struke, ima najmanje pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u struci, nije pravomoćno presuđen na naknadu štete društvu ili njegovim vjerovnicima, kao fizička osoba ne bavi se poslovima iz predmeta poslovanja društva odnosno da tim poslovima ne bavi se pravna osoba čiji je on član, direktor ili član nadzornog odbora te članstvom u upravi ne dolazi u sukob interesa. Nadzorni odbor ne sudjeluje u izboru direktora društva nego ga odlukom imenuje skupština bez provedbe javnog natječaja. Direktor nadzornom odboru podnosi polugodišnja i godišnja financijska izvješća i bilješke o poslovanju, izvješćuje o stanju društva, financijskom planu poslovanja i planu nabave te razlozima za njihove izmjene kao i poslovima koji su od značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost društva (cijena usluge javne odvodnje, imovina).

Prema zahtjevima nadzornog odbora izvješćuje i o drugim pitanjima značajnim za poslovanje i rezultate društva (novo zapošljavanje, isplata stimulativnog dijela plaća). Pisana izvješća prilog su zapisnicima nadzornog odbora i dostupna su svim članovima odbora. Skupština društva je utvrdila visinu nagrade za rad u nadzornom odboru predsjedniku u mjesečnom neto iznosu 1.400,00 kn, a članovima u iznosu 1.000,00 kn. Odluka je izmijenjena u prosincu 2014., neto naknada za rad predsjednika iznosi 700,00 kn, za članove 500,00 kn, a primjenjuje se od siječnja 2015. Tijekom 2014. održano je deset sjednica, a u 2015. sedam sjednica na kojima su članovi raspravljali o poslovanju i donosili odluke te davali suglasnosti u skladu s ovlastima. S obzirom da je nadzorni odbor obavljao poslove iz svog djelokruga, da društvo ostvaruje prihode od obavljanja usluga na tržištu i da je za 2014. ostvarilo dobit, visina nagrade članovima nadzornog odbora je bila primjerena. Društvo nema unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu.

Članovi nadzornog odbora društva Vir održavanje d.o.o., Vir imaju primjerenu neovisnost, nisu članovi uprave, nisu članovi nadzornih odbora u deset društava niti članovi uprave drugog društva kapitala u čijem se nadzornom odboru nalazi član uprave. Također, nisu kažnjavani za određena kaznena djela u vremenu od pet godina od pravomoćnosti presude niti je protiv njih izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je obuhvaćeno gospodarskom djelatnošću društva za vrijeme dok traje ta zabrana. Članovi imaju stručne kvalifikacije (VSS društvenog smjera, poduzetnik), ali nemaju iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora kao ni kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora (sastav, kvalifikacije i neovisnost) nisu definirani u pisanom obliku, odnosno nisu uređeni Izjavom o osnivanju društva ni Poslovnikom o radu nadzornog odbora. Nadzorni odbor ima tri člana koje je imenovala skupština. Jedan član odbora izabran je tijekom 2011. bez prethodno provedenoga javnog natječaja. Prema odredbi članka 15. Zakona o sprječavanju sukoba interesa (Narodne novine 26/11), koji je važio od ožujka 2011. do konca siječnja 2012., članove nadzornog odbora trgovačkih društava u kojima jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ima udjele u vlasništvu, skupštini društva predlaže predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju prethodno provedenoga javnog natječaja. Poslovnikom o radu nadzornog odbora iz travnja 2007. uređen je način rada, konstituiranje, sazivanje sjednica te prava i dužnosti članova nadzornog odbora, a nisu uređena pravila za upravljanje sukobom interesa. Članovi su dostavili pisane izjave da nemaju vlasničke udjele u društvu te da pravne osobe u kojima rade nemaju poslovnih odnosa s društvom. Kriteriji i pravila imenovanja uprave nisu uređeni u pisanom obliku. Uprava ima jednog člana, a nadzorni odbor ne sudjeluje u izboru osobe koja će voditi poslove društva. Obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru nisu uređene u pisanom obliku. S obzirom na uloženo vrijeme, trud i odgovornost u nadzornom odboru, visina nagrade članovima nadzornog odbora nije bila primjerena. Skupština društva je utvrdila visinu nagrade za rad u nadzornom odboru predsjedniku u mjesečnom neto iznosu 1.500,00 kn i članovima u iznosu 1.100,00 kn. Tijekom 2014. održano je deset sjednica, a u 2015. sedam sjednica na kojima članovi nisu raspravljali o poslovanju ni donijeli odluke o prihvaćanju godišnjih financijskih izvještaja. Društvo nema unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu.

Strateška i savjetodavna zadaća nadzornih odbora

Strateška zadaća nadzornog odbora očituje se u aktivnom sudjelovanju u izradi strategije društva (ocjena ranije donesenih odluka, prijedlozi za poboljšanja, zaustavljanje odluka ako nisu u najboljem interesu društva). Od nadzornog odbora se očekuje i da interese društva povezuje s interesima drugih skupina (zaposlenici, kupci, dobavljači, lokalna zajednica) te da zastupa primjenu standarda koji utječu na povećanje društvenog standarda građana.

Nadzorni odbor društva Bošana d.o.o., Biograd n/M nije bio uključen u proces strateškog planiranja ni ocjenjivao ranije donesene strateške odluke. Nije sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova. Od uprave nije tražio dostavu strateških odluka te godišnjih planova i programa rada. Doneseni godišnji planovi održavanja javnih površina, javne rasvjete, plaža i odlagališta komunalnog otpada te plana nabave društva dostavljeni su na uvid i usvajanje osnivaču, a ne i nadzornom odboru. Uprava društva nije uspostavila stalnu komunikaciju s predsjednikom i članovima nadzornog odbora. Tijekom godine uprava nije izvještivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to. Na jedinoj sjednici u 2014. nadzorni odbor je, bez davanja savjeta i preporuka upravi društva, usvojio izvješće o poslovanju za 2013., a na sjednici u svibnju 2015. financijsko izvješće društva za 2014. Nadzorni odbor nije raspravljao o uspješnosti uprave s obzirom na postignute poslovne ciljeve.

Nadzorni odbor društva Čistoća d.o.o., Zadar bio je uključen u proces strateškog planiranja i ocjenjivao je ranije donesene strateške odluke. Odlukom iz prosinca 2013. prihvatio je financijski plan i plan nabave društva za 2014. Aktivno je sudjelovao u promjenama razvojnih programa i pratio njihovo ostvarenje, davao suglasnosti na odluke direktora važne za provođenje planova i programe rada, cjenike komunalnih usluga, planove nabave i na donošenje općih akata društva. Na sjednicama su nazočni direktor i voditelji odjela koji su nadzorni odbor izvještivali o poslovnoj politici, obrazlagali planiranu dinamiku i razloge odstupanja od ranijih planova te planirali razvoj društva u budućnosti. Nakon rasprava nadzorni odbor je davao suglasnosti na odluke direktora, donosio zaključke o rasporedu dobiti, nagrađivanju direktora i zaposlenika, donacijama udrugama, upućivao društvo u uključivanje gospodarenjem mobilnim reciklažnim dvorištima te raspravljao o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Prihvatio je financijska izvješća i bilješke za 2014., izvješće o radu društva i izvješće neovisnog ovlaštenog revizora za 2014. te dao suglasnost na prijedlog uprave o raspodjeli dobiti. Nadzorni odbor raspravljao je o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva.

Nadzorni odbor društva Nasadi d.o.o., Zadar bio je uključen u procese strateškog planiranja, ocjenjivao ranije donesene strateške odluke i aktivno sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova. Koncem 2013. nadzorni odbor prihvatio je financijski plan poslovanja i plan nabave za 2014. koji sadrže i strateške odluke koje je predložio direktor društva. U godišnjem izvješću o radu društva, između ostalog, prikazani su rezultati poslovanja za više godina, položaj i vjerojatan budući razvoj društva te pregled poslovnih aktivnosti koje su u tijeku i nastavljaju se u duljem vremenskom razdoblju (projekciju prihoda i rashoda za 2016. i 2017.) Uprava društva je uspostavila stalnu komunikaciju s predsjednikom i članovima nadzornog odbora. Na sjednicama se, uvidom u tromjesečne, polugodišnje i godišnji izvještaj o poslovanju te usmena i pisana obrazloženja, ocjenjuje i prati provedba strateških i godišnjih planova i programa rada.

U slučajevima da se planovi ne ostvaruju planiranom dinamikom ili su nastupile neplanirane okolnosti, nakon savjetovanja s upravom, donesene su izmjene planiranih prihoda, rashoda i dobiti te plana nabave (materijala, energije, radova, sitnog inventara i opreme). Nadzorni odbor raspravljao je o uspješnosti uprave s obzirom na ostvarenje poslovnih ciljeva i prihvatio financijsko izvješće i bilješke o poslovanju za 2014., izvješće o poslovanju po poslovnim jedinicama unutar društva te izvješće o radu društva za 2014.

Nadzorni odbor društva Odvodnja d.o.o., Zadar bio je uključen u procese strateškog planiranja, ocjenjivao ranije donesene strateške odluke i aktivno sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova. Koncem 2013. nadzorni odbor prihvatio je financijski plan poslovanja i plan nabave za 2014. koji sadrže i strateške odluke koje je predložio direktor društva. U godišnjem izvješću o radu društva, između ostalog, prikazani su rezultati poslovanja za više godina, položaj i vjerojatan budući razvoj društva. Dan je pregled izvršenih i kapitalnih investicija koje trebaju biti dovršene tijekom 2015. Uprava društva je uspostavila stalnu komunikaciju s predsjednikom i članovima nadzornog odbora. Na sjednicama se, uvidom u tromjesečne, polugodišnje i godišnji izvještaj o poslovanju te usmena i pisana obrazloženja, ocjenjuje i prati provedba strateških i godišnjih planova i programa rada. U slučajevima da se planovi ne ostvaruju planiranom dinamikom ili su nastupile neplanirane okolnosti donose se izmjene financijskog plana i plana nabave. Nadzorni odbor je davao savjete i preporuke upravi društva. Tako je tijekom 2014. raspravljano o prijenosu komunalnih građevina javne odvodnje u vlasništvo društva, pretvaranju potraživanja u dionice te cijeni vodne usluge javne odvodnje. Odbor je raspravljao o uspješnosti direktora s obzirom na ostvarenje poslovnih ciljeva i odobrio temeljne financijske izvještaje za 2014.

Nadzorni odbor društva Vir održavanje d.o.o., Vir je sudjelovao u izradi godišnjih planova i programa rada, ali nije bio uključen u proces strateškog planiranja ni ocjenjivao ranije donesene strateške odluke. Također nije sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova, nije raspravljao ni odobravao strateške odluke koje je predložila uprava. Društvo je planove investicijskog održavanja i izgradnje komunalne infrastrukture (izgradnja lokalnih cesta i javne rasvjete, uređenje groblja, otkup zemljišta za javne potrebe) na uvid i usvajanje dostavljalo osnivaču. Prema zapisnicima s održanih sjednica nadzornog odbora i obrazloženjima uprave, komunikacija s upravom društva uspostavljena je na sjednicama i u neformalnim susretima. Tijekom godine uprava je izvješćivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja bez navođenja razloga za to. U godišnjem izvješću o radu društva, između ostalog, prikazani su rezultati poslovanja za više godina, položaj i vjerojatan budući razvoj društva. Nadzorni odbor nije raspravljao o uspješnosti uprave s obzirom na postignute poslovne ciljeve.

Kontrolna zadaća nadzornih odbora

Uprava društva je dužna u propisanim rokovima izvješćivati nadzorni odbor o poslovnoj politici, rentabilnosti i upotrebi kapitala, tijeku poslovanja i stanju društva te poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost. Prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima nadzorni odbor može pregledavati i ispitivati poslovne knjige, blagajnu, vrijednosne papire i drugu dokumentaciju društva te pregledati i provjeriti svaki dio poslovanja. U tu svrhu može koristiti pojedine svoje članove ili stručnjake, odnosno daje nalog revizoru za ispitivanje godišnjih financijskih izvješća društva. Nadzorni odbor mora ispitati godišnja financijska izvješća, izvješća o stanju društva, ako ga je društvo dužno izraditi, i prijedlog odluke o upotrebi dobiti.

O takvom nadzoru skupštini podnosi pisano izvješće, u kojemu je između ostalih, navedeno jesu li godišnja financijska izvješća sastavljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama i pokazuju li ispravno imovinsko i poslovno stanje društva te stav koji ima o prijedlogu uprave glede upotrebe dobiti ili pokrića gubitka.

U društvu Bošana d.o.o., Biograd n/M uprava je izvijestila o strukturi prihoda i rashoda u usporedbi s prethodnom godinom, o kretanju broja zaposlenika po mjesecima, o stanju kreditnog zaduženja i investicijama, odnosno nabavi osnovnih sredstava, a nije izvješćivala o rentabilnosti poslovanja društva, a napose rentabilnosti uporabe vlastitoga kapitala. Nadalje, nije izvješćivala o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva. Nadzorni odbor nije raspravljao o uspješnosti poslovanja društva. Također nije obavio nadzor vođenja poslova društva, pregledavao i ispitivao poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva niti je zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine, pa stoga skupštini nije podnosio pisana izvješća. Nije davao prethodnu suglasnost na odluke uprave, a Izjavom o osnivanju ni pojedinačnim aktom osnivača nije propisano da odbor daje suglasnost na odluke uprave. Nadzorni odbor nije raspravljao o primjerenosti visine primitaka uprave (plaće, sudjelovanje u dobiti, naknade troškova, plaćanje premija osiguranja, provizija i drugih primitaka). Prema veličini društvo je razvrstano u male poduzetnike te stoga financijski izvještaji ne podliježu vanjskoj reviziji.

Uprava društva Čistoća d.o.o., Zadar izvješćivala je nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja društva. Uprava je izvijestila o poslovanju, strukturi prihoda, raspodjeli rashoda, pozicijama bilance, novčanom tijeku po aktivnostima, promjeni kapitala, dospelosti potraživanja i obveza. Bilješke uz financijska izvješća sadrže pokazatelje likvidnosti, pokazatelje stupnja pokrića imovine, pokazatelje aktivnosti te pokazatelje ekonomičnosti. Nakon svakog tromjesečnog i polugodišnjeg izvještaja uprava je detaljno izvještavala nadzorni odbor o ostvarenju prihoda i rashoda te poslovima koji imaju utjecaj na rentabilnost poslovanja kao što su natječaji za dobivanje novih poslova i koncesija, pribavljanje sredstava potpora za nabavu komunalne opreme, sudjelovanje u projektima na razini županije za gospodarenje mobilnih reciklažnih dvorišta i kreditnom zaduženju. Nakon pregleda i rasprave o temeljnim financijskim izvještajima te izvještaja direktora o radu društva nadzorni odbor je utvrdio da je poslovanje bilo u skladu sa zakonima i aktima društva, a financijska izvješća usklađena sa stanjem u poslovnim knjigama i iskazuju ispravno stanje imovine. Izvješće o obavljenom nadzoru poslovanja za 2014. dostavljeno je skupštini u travnju 2015. Nadzorni odbor je dao suglasnost na plan nabave, objavljivanje financijskih izvještaja, raspored dobiti, cjenik usluga zbrinjavanja krupnog otpada, donacije udrugama, darovanje imovine i druge odluke za koje je odredbama Društvenog ugovora propisana suglasnost nadzornog odbora. Nadzorni odbor nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine. Također nije raspravljao o primjerenosti visine primitaka uprave. U prosincu 2012. i lipnju 2014. donio je odluku o davanju osobnog automobila na upotrebu u službene i privatne svrhe i odluku o osiguranju direktora kao osobe s posebnim ovlastima i odgovornošću, a u travnju 2015. odluku o isplati prigodne nagrade. Financijski izvještaji društva podliježu vanjskoj reviziji. Neovisni vanjski revizor nije izabran putem javnog natječaja, nego je društvo prikupilo tri ponude, a nadzorni odbor skupštini predložio izbor neovisnog vanjskog revizora i dao suglasnost na ugovor o obavljanju revizije. Nadzorni odbor je razmatrao i prihvatio izvješća neovisnog revizora o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja za 2014. Prema izvješćima neovisnog revizora, financijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju financijski položaj društva.

Direktor društva Nasadi d.o.o., Zadar je izvješćivao nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja društva. Tijekom poslovne godine izvješćivao je o poslovanju (poslovnim rezultatima) te visini i strukturi prihoda i rashoda na način da su uspoređeni planovi i ostvareni prihodi i rashodi za razdoblje siječanj-lipanj 2014. i siječanj-listopad 2014. s istim razdobljima u 2013. Izvješćivao je o izgradnji novog groblja, zakupu poslovnih prostora u vlasništvu društva, povećanju proizvodnje u vlastitom rasadniku, promjeni pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta te reorganizaciji poslovanja odnosno o poslovima koji imaju utjecaj na rentabilnost poslovanja i likvidnost društva. Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti poslovanja na temelju izvještaja direktora o stanju društva na koncu 2014., poslovanju i ostvarenim financijskim rezultatima za društvo i poslovne jedinice. Dao je suglasnost na objavljivanje financijskih izvještaja te odluke o prodaji grobnica i darovanju zaposlenika u novcu ili naravi do najviše 2,0 % prihoda ostvarenih u protekloj godini. Nadzorni odbor na sjednicama, po potrebi, vrši uvid u poslovne knjige društva, dokumentaciju o javnoj nabavi i drugu dokumentaciju o poslovanju društva. Izvješće o radu društva se skupštini dostavlja jednom godišnje. Nadzorni odbor je zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti (blagajničko poslovanje), u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine. Nadzorni odbor nije raspravljao o primjerenosti visine primitaka uprave. Prema veličini, društvo je razvrstano u male poduzetnike te stoga financijski izvještaji ne podliježu vanjskoj reviziji.

Direktor društva Odvodnja d.o.o. Zadar je izvješćivao nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja društva. Tijekom poslovne godine izvješćivao je o poslovanju, visini i strukturi prihoda i rashoda, odnosno usporedio ostvarenje prihoda i rashoda za razdoblje siječanj-lipanj 2014. s istim razdobljem u 2013. te izvijestio o poslovnim rezultatima. Nadalje, izvješćivao je o poslovima koji imaju utjecaj na rentabilnost poslovanja i likvidnost društva. Radi se o prijenosu vodnih komunalnih građevina u vlasništvo društva, davanju suglasnosti na odluku o cijeni vodne usluge javne odvodnje, zamjeni potraživanja za dionice sportskog dioničkog društva. Na sjednici održanoj koncem ožujka 2015., nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti poslovanja na temelju izvještaja direktora o stanju društva na koncu 2014., poslovanju i ostvarenim financijskim rezultatima za 2014. U zapisniku nadzornog odbora iz svibnja 2015. navedeno je da je tijekom 2014. odbor obavljao stalni nadzor nad poslovanjem društva i utvrdio da je društvo djelovalo u skladu sa zakonom, općim aktima i odlukama skupštine te da su godišnji financijski izvještaji sastavljeni u skladu s poslovnim knjigama i pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje društva. Izvješće o obavljenom nadzoru dostavljeno je skupštini u svibnju 2015. Nadzorni odbor daje suglasnost na odluke direktora kada je to propisano zakonom ili Statutom. Za 2014. dane su suglasnosti za godišnje financijske izvještaje, izbor revizora društva, pretvaranje potraživanja u dionice sportskog dioničkog društva i cijenu vodne usluge javne odvodnje. U cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine nadzorni odbor nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti. Nadzorni odbor nije raspravljao o primjerenosti visine primitaka direktora. Prema ugovoru o radu kojeg s direktorom zaključuje skupština, u slučajevima kada društvo u ukupnim rezultatima iskaže poslovanje uspješnije od planiranog ili očekivanog nadzorni odbor može donijeti posebnu odluku o materijalnoj nagradi za direktora. Financijski izvještaji društva podliježu vanjskoj reviziji. Neovisni vanjski revizor nije izabran putem javnog natječaja, nego je društvo prikupilo tri ponude, a nadzorni odbor skupštini predložio izbor neovisnog vanjskog revizora i dao suglasnost na ugovor o obavljanju revizije. Nadzorni odbor je razmatrao i prihvatio izvješća neovisnog revizora o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja za 2014. Prema izvješćima neovisnog revizora, financijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju financijski položaj društva.

U društvu Vir održavanje d.o.o., Vir uprava nije izvješćivala nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja društva niti o rentabilnosti uporabe vlastitoga kapitala. Direktor je tijekom poslovne godine izvješćivao nadzorni odbor o poslovanju, visini i strukturi prihoda i rashoda te o poslovnim rezultatima u mjesecima koji su prethodili sjednici odbora. Posebnih izvještaja direktora, odnosno rasprava nadzornog odbora vezano za poslove koji imaju utjecaj na rentabilnost poslovanja i likvidnost društva nije bilo. Nadzorni odbor nije raspravljao o uspješnosti poslovanja društva. Nadalje, nije obavio nadzor vođenja poslova društva, pregledavao i ispitivao poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva niti je zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine, pa stoga skupštini nije podnosio pisana izvješća. Nadzorni odbor nije davao suglasnost na odluke uprave. Izjavom o osnivanju, Poslovníkom o radu odbora ni pojedinačnim aktom osnivača nije propisano da odbor daje suglasnost na odluke uprave. Nadzorni odbor nije raspravljao o primjerenosti visine primitaka uprave. U travnju 2013. komunalna društva kojima je jedini osnivač općina Vir: Čisti otok d.o.o., Vir održavanje d.o.o., Vodovod Vir d.o.o. i Virsko komunalno gospodarstvo d.o.o. svi iz Vira zaključili su ugovor o postavljanju spomenutih društava pod jedinstvenu upravu. Prema pisanom obrazloženju direktora društva on ostvaruje plaću u društvu Virsko komunalno gospodarstvo d.o.o., Vir tako da rashodi njegove plaće nisu rashodi društva. Prema veličini, društvo je razvrstano u male poduzetnike te stoga financijski izvještaji ne podliježu vanjskoj reviziji.

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: preduvjeti za rad nadzornih odbora, strateška i savjetodavna zadaća nadzornih odbora i njihova kontrolna zadaća.

Obavljenom revizijom utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na preduvjete za rad nadzornih odbora, stratešku i savjetodavnu zadaću nadzornih odbora te njihovu kontrolnu zadaću.

1. Preduvjeti za rad nadzornih odbora

1.1. Zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornih odbora te kriteriji i pravila za imenovanje članova odbora definirane su odredbama društvenog ugovora, odnosno statuta (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar), a u dva društva zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora te kriteriji i pravila za imenovanje članova nisu uređeni u pisanom obliku (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). U Izjavi o osnivanju i Poslovniku o radu nadzornog odbora nisu navedeni posebni uvjeti koje mora ispunjavati član odbora (društvo Vir održavanje d.o.o., Vir). U tri društva, koja imaju više od 20 zaposlenika, jedan član nadzornog odbora je predstavnik zaposlenika (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar), a kod jednog društva zaposlenici nemaju svog predstavnika (društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M). Prema odredbama Zakona o radu zaposlenici u društvima koja zapošljavaju najmanje 20 zaposlenika imaju pravo sudjelovati u odlučivanju u cilju promicanja prava i interesa zaposlenika te imenovati svog predstavnika u organ koji nadzire vođenje poslova (nadzorni odbor). Jedan član nadzornog odbora izabran je tijekom 2011. bez prethodno provedenoga javnog natječaja (društvo Vir održavanje d.o.o., Vir). Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa koji je važio do konca siječnja 2012., a kojima je propisano da članove nadzornog odbora trgovačkih društava u kojima jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ima udjele u vlasništvu skupština društva predlaže predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju prethodno provedenoga javnog natječaja.

U dva društva pravila za upravljanje sukobom interesa članova nadzornog odbora, kriteriji te obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru nisu uređena u pisanom obliku (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir).

Nadzorni odbor nije putem javnog natječaja izabrao osobe koje će voditi poslove društva (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar, Odvodnja d.o.o., Zadar i Vir održavanje d.o.o., Vir).

U četiri društva skupština je utvrdila nagradu za rad predsjednika i članova nadzornog odbora (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar, Odvodnja d.o.o., Zadar i Vir održavanje d.o.o., Vir), a u jednom društvu nagradu je utvrdio nadzorni odbor (društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M). U dva društva visina nagrade za rad članova nadzornog odbora, s obzirom na uloženo vrijeme, trud i odgovornost u nadzornom odboru, nije bila primjerena poslovima koje su obavljali (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). U jednom društvu je tijekom 2014. i 2015. održana po jedna sjednica nadzornog odbora, na kojima su članovi donijeli odluke o prihvaćanju godišnjih financijskih izvještaja (društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M), a kod drugog članovi nisu raspravljali o poslovanju ni donijeli odluke o prihvaćanju godišnjih financijskih izvještaja (društvo Vir održavanje d.o.o., Vir).

Prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima članovima nadzornog odbora može se za njihov rad platiti nagrada koja se određuje statutom, a može je odobriti i skupština društva. Nagrada mora biti primjerena poslovima koje obavlja član odbora i stanju društva.

Trgovačka društva obuhvaćena revizijom nisu ustrojila unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu. Skreće se pozornost na odredbu članka 47. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15) prema kojima je društvo obvezno uspostaviti unutarnju reviziju (ustrojavanjem neovisne jedinice za unutarnju reviziju, imenovanjem unutarnjeg revizora, osnivanjem zajedničke jedinice za unutarnju reviziju ili sporazumom o obavljanju revizije s institucijom) u roku od godine dana od dana stupanja na snagu pravilnika o kriterijima za uspostavu unutarnje revizije kojeg, u skladu sa spomenutim Zakonom, do konca srpnja 2016. treba donijeti ministar financija.

Državni ured za reviziju predlaže u pisanom obliku definirati zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora, urediti kriterije i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora te pravila za upravljanje sukobom interesa kao i obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). Nadalje, predlaže u nadzorni odbor imenovati predstavnika zaposlenika (društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M). Također predlaže izabrati osobe koje će voditi poslove društva putem javnog natječaja (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar, Odvodnja d.o.o., Zadar i Vir održavanje d.o.o., Vir). Nadalje, predlaže odrediti nagradu za rad članova nadzornog odbora statutom odnosno odlukom skupštine (društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M) u visini koja je primjerena poslovima koje obavlja član odbora i stanju društva (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). Državni ured za reviziju predlaže raspravljati o poslovanju i financijskim izvještajima društva (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir).

- 1.2. *Društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M u očitovanju je navelo da je u tijeku izrada Statuta kojim će se u pisanom obliku definirati zadaće, ovlasti i odgovornosti te kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora, a također i pravila za upravljanje sukobom interesa. Nadalje, navelo je da će se u novi saziv nadzornog odbora imenovati predstavnik radnika. Također je navelo da je nadzorni odbor na konstituirajućoj sjednici usvojio Poslovnik o radu kojim su uređene obveze uprave prema nadzornom odboru, a odluku kojom će se utvrditi nagrada za rad članova nadzornog odbora, primjerenu poslovima koje obavlja član odbora i stanju društva, donijet će Skupština društva.*

Društvo Čistoća d.o.o., Zadar u očitovanju je navelo da je odredbama Društvenog ugovora navedeno da skupština imenuje i opoziva upravu, odnosno da većinski vlasnik predlaže skupštini opoziv i imenovanje direktora, stoga bez izmjene Društvenog ugovora nije moguće izabrati osobu koja će voditi poslove društva putem javnog natječaja.

Društvo Nasadi d.o.o., Zadar u očitovanju je navelo da je odredbama Statuta i njegovim izmjenama propisan način na koji se imenuje uprava društva.

Društvo Odvodnja d.o.o., Zadar u očitovanju je navelo da je odredbama Statuta utvrđeno da se uprava sastoji od jedne osobe - direktora, što ga svojom odlukom imenuje i opoziva skupština.

Društvo Vir održavanje d.o.o., Vir u očitovanju je navelo da će postupiti prema preporukama Državnog ureda za reviziju.

2. Strateška i savjetodavna zadaća nadzornih odbora

2.1. U tri društva nadzorni odbor je uključen u procese strateškog planiranja i ocjenjivao je ranije donesene strateške odluke. Aktivno sudjeluje u promjenama razvojnih programa i prati njihovo ostvarenje, daje suglasnosti na odluke direktora važne za provođenje planova i programa rada. Stalna komunikacija s upravom je uspostavljena (uprava je nadzorni odbor izvješćivala o poslovnoj politici i drugim pitanjima važnim za buduće poslovanje društva, a odbor je upravi davao savjete i preporuke) (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar). U dva društva nadzorni odbor nije uključen u procese strateškog planiranja, nije ocjenjivao ranije donesene strateške odluke i nije sudjelovao u oblikovanju i praćenju razvojnih programa. Također nije sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova, nije raspravljao ni odobravao strateške odluke koje je predložila uprava, a nije raspravljao ni o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). Uprava društva nije uspostavila stalnu komunikaciju s predsjednikom i članovima nadzornog odbora. Tijekom godine uprava nije izvješćivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to (godišnji planovi i programi rada, tijek poslovanja, prihodi, rentabilnost, likvidnost) (društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M).

Državni ured za reviziju predlaže nadzornim odborima aktivno sudjelovati u procesima strateškog planiranja, ocjenjivati ranije donesene strateške odluke, pratiti provedbu razvojnih planova te raspravljati o uspješnosti uprave s obzirom na postignute poslovne ciljeve (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). Nadalje, predlaže upravi uspostaviti stalnu komunikaciju s predsjednikom i članovima nadzornog odbora te izvješćivati nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim pitanjima vođenja poslovanja društva (društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M).

2.2. *Društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M u očitovanju je navelo da će nadzorni odbor sudjelovati u strateškom planiranju i praćenju provedbe razvojnih planova. Društvo Vir održavanje d.o.o., Vir u očitovanju je navelo da će postupiti prema preporukama Državnog ureda za reviziju.*

3. Kontrolna zadaća nadzornih odbora

3.1. U tri društva uprava je izvješćivala nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja, stanju društva te poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost društva. Nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti poslovanja društva i davao suglasnost na poslovne odluke kada je to bilo propisano internim aktima (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar). U tri društva obavljen je nadzor poslovanja i izvješće je dostavljeno skupštini (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar), a u jednom društvu obavljena je kontrola blagajničkog poslovanja u cilju smanjenja rizika poslovanja (društvo Nasadi d.o.o., Zadar).

U dva društva uprava nije izvješćivala nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja društva, napose rentabilnosti uporabe vlastitoga kapitala ni o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost društva, a nadzorni odbor nije raspravljao o uspješnosti poslovanja ni zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). Nadzorni odbor nije pregledavao i ispitivao poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva, pa stoga ni skupštini nije podnosio pisana izvješća (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). Nadalje, nadzorni odbor nije davao prethodnu suglasnost na odluke uprave (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). Nadzorni odbori društava obuhvaćenih revizijom nisu raspravljali o primjerenosti visine primitaka uprave. Neovisni vanjski revizor nije izabran putem javnog natječaja, nego je društvo prikupilo tri ponude, a nadzorni odbor skupštini predložio izbor neovisnog vanjskog revizora (društva Čistoća d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar).

Državni ured za reviziju predlaže upravi izvješćivati nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja, uporabi vlastitog kapitala i poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva, a nadzornom odboru raspravljati o uspješnosti poslovanja i zahtijevati obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). Također predlaže pregledavati i ispitivati poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva i o obavljenom nadzoru skupštini društva podnijeti pisano izvješće (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). Nadalje, predlaže raspravljati o primjerenosti visine primitaka uprave (sva društva). Državni ured za reviziju predlaže izabrati neovisnog vanjskog revizora putem javnog natječaja (društva Čistoća d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar).

3.2. *Društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M u očitovanju je navelo da će se novi saziv nadzornog odbora sastajati više puta godišnje kako bi raspravljao o tijeku poslovanja, prihodima, rentabilnosti i likvidnosti poslovanja.*

Društvo Čistoća d.o.o., Zadar u očitovanju je navelo da je u Planu nabave za 2015. za nabavu usluga revizije financijskih izvještaja za 2015. i procjene vrijednosti poduzeća procijenilo vrijednost nabave u iznosu 55.000,00 kn te je, u skladu s odredbama internog Pravilnika za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti nabave do 200.000,00 kn, odnosno za nabavu radova do 500.000,00 kn pristupilo postupku prikupljanja ponuda, što je u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Između tri dostavljene ponude nadzorni odbor je skupštini predložio ponudu revizorske tvrtke koja je ponudila reviziju financijskih izvještaja društva u skladu s traženjima javnog naručitelja uz najnižu cijenu. Nadalje, u vezi s raspravom nadzornog odbora o primjerenosti visine primitaka uprave, navelo je da je odredbama Društvenog ugovora navedeno da predsjednik skupštine s direktorom društva zaključuje ugovor kojim se, između ostaloga, određuje i visina primitaka uprave, stoga bez izmjene Društvenog ugovora nije moguće određivanje visine primitaka uprave prenijeti u nadležnost nadzornog odbora.

Društvo Nasadi d.o.o., Zadar u očitovanju je navelo da je, u vezi s raspravom nadzornog odbora o primjerenosti visine primitaka uprave, odredbama Statuta i njegovim izmjenama propisano da skupština društva s direktorom zaključuje ugovor o radu na način da ukupni iznos primanja direktora bude primjeren poslovima koje obavlja i stanju društva u cjelini. Prema odredbama spomenutog ugovora o radu, nadzorni odbor može donijeti posebnu odluku o materijalnoj nagradi za direktora.

Društvo Odvodnja d.o.o., Zadar u očitovanju je navelo da se za usluge procijenjene vrijednosti nabave do 200.000,00 kn, odnosno za nabavu radova do 500.000,00 kn postupci nabave provode prema internom aktu za postupke bagatelne nabave. S obzirom da je procjena vrijednosti obavljanja usluge revizije bila ispod 200.000,00 kn, društvo je provelo postupak nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Društvo Vir održavanje d.o.o., Vir u očitovanju je navelo da će postupiti prema preporukama Državnog ureda za reviziju.

VI. OCJENA UČINKOVITOSTI RADA NADZORNIH ODBORA

Strateška, kontrolna, savjetodavna i povezujuća zadaća rada nadzornih odbora u trgovačkim društvima u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može pridonijeti uspostavi djelotvornijeg sustava kontrole i nadgledanja poslovanja trgovačkih društava koji će rezultirati poboljšanjem pružanja javnih usluga.

Tri društva su društvenim ugovorom, odnosno statutom definirali zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornih odbora te uredili kriterije i pravila za imenovanje članova. Članovi nadzornih odbora imaju primjerenu neovisnost, odgovarajuće stručne kvalifikacije, ali nemaju iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Pravila za upravljanje sukobom interesa uređena su u pisanom obliku. Općim aktima su utvrđeni kriteriji i pravila za imenovanje uprava te vrste, rokovi i način dostavljanja dokumentacije koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru. Nagrada za rad članova nadzornog odbora primjerena je poslovima koje su obavljali i financijskom stanju društava (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar). Dva društva u pisanom obliku nisu definirali zadaće, ovlasti i odgovornosti te kriterije i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora i uprave kao ni pravila za upravljanje sukobom interesa (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). Nadzorni odbor nije putem javnog natječaja izabrao osobe koje će voditi poslove društva (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar, Odvodnja d.o.o., Zadar i Vir održavanje d.o.o., Vir). Nagrada za rad nadzornog odbora nije primjerena poslovima koje su obavljali (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir).

Nadzorni odbori tri društva uključeni su u proces strateškog planiranja i ocjenjivali su ranije donesene strateške odluke. Aktivno su sudjelovali u izradi razvojnih programa, pratili njihovo ostvarenje, davali suglasnosti na odluke direktora važne za provođenje planova i programe rada. Uprava je izvješćivala odbor o poslovnoj politici, planiranoj dinamici i razlozima odstupanja od ranijih planova te planiranom razvoju društva u budućnosti, a nadzorni odbor je raspravljao o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar). U jednom društvu nadzorni odbor sudjelovao je u oblikovanju godišnjih planova i programa rada, ali nije uključen u procese strateškog planiranja, ocjenu ranije donesenih odluka i praćenje provedbe razvojnih planova. Tijekom godine uprava je izvješćivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja (društvo Vir održavanje d.o.o., Vir). Nadzorni odbor jednog društva nije bio uključen u procese strateškog planiranja, ocjenjivanje ranije donesenih strateških odluka, oblikovanje i praćenje provedbe razvojnih planova te godišnjih planova i programa rada. Komunikacija s upravom društva kako bi joj nadzorni odbor pomogao savjetom nije uspostavljena, a nije raspravljano ni o uspješnosti rada uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva (društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M). Uprave društava su izvješćivale nadzorni odbor o ostvarenju prihoda i rashoda te poslovima koji imaju utjecaj na rentabilnost poslovanja. Nadzorni odbori davali su suglasnosti na odluke direktora u slučajevima propisanim društvenim ugovorom odnosno statutom (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar).

Izvješća o obavljenom nadzoru poslovanja skupštini su dostavili nadzorni odbori tri društva (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar), a u jednom društvu je nadzorni odbor, u cilju zaštite imovine, zahtijevao kontrolu blagajničkog poslovanja (društvo Nasadi d.o.o., Zadar).

U dva društva uprave su izvješćivale nadzorni odbor o poslovanju, visini i strukturi prihoda i rashoda te o poslovnim rezultatima, ali nisu izvješćivale o poslovima koji bi mogli biti od značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost društva, a nadzorni odbor nije raspravljao o uspješnosti poslovanja ni zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). Nadzorni odbor nije pregledavao i ispitivao poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva, pa stoga ni skupštini nije podnosio pisana izvješća (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). Nadalje, nadzorni odbor nije davao prethodnu suglasnost na odluke uprave (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir). Nadzorni odbori društava obuhvaćenih revizijom nisu raspravljali o primjerenosti visine primitaka uprave. Neovisni vanjski revizor nije izabran putem javnog natječaja, nego je društvo prikupilo tri ponude, a nadzorni odbor skupštini predložio izbor neovisnog vanjskog revizora (društva Čistoća d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar).

Na temelju provedenih postupaka revizije i utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su u društvima Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar nadzorni odbori učinkovito nadzirali vođenje poslova trgovačkih društava. U društvu Vir održavanje d.o.o., Vir nadzorni odbor je učinkovito nadzirao vođenje poslova trgovačkog društva, pri čemu su potrebna određena poboljšanja. U društvu Bošana d.o.o., Biograd n/M nadzorni odbor nije učinkovito nadzirao vođenje poslova jer zadaće nadzornog odbora nisu ispunjene.

Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- u pisanom obliku definirati zadaće, ovlasti i odgovornosti te kriterije i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir)
- imenovati predstavnika zaposlenika u nadzorni odbor (društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M)
- u pisanom obliku urediti pravila za upravljanje sukobom interesa (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir)
- u pisanom obliku urediti kriterije i pravila imenovanja članova uprave (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir)
- izabrati osobe koje će voditi poslove društva putem javnog natječaja (društva Čistoća d.o.o., Zadar, Nasadi d.o.o., Zadar, Odvodnja d.o.o., Zadar i Vir održavanje d.o.o., Vir)
- u pisanom obliku urediti obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava prosljeđuje nadzornom odboru (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir)
- utvrditi nagradu za rad članova nadzornog odbora statutom odnosno odlukom skupštine (društvo Bošana d.o.o., Biograd n/M)

- utvrditi nagradu za rad nadzornog odbora primjerenu poslovima koje obavlja član odbora i stanju društva (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir)
- sudjelovati u strateškom planiranju, oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir)
- izvješćivati nadzorni odbor o tijeku poslovanja, prihodima, rentabilnosti i likvidnosti poslovanja (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir)
- raspravljati o uspješnosti poslovanja i zahtijevati obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir)
- podnositi pisana izvješća o obavljenom nadzoru skupštini društva (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir)
- pregledavati i ispitivati poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje društva (društva Bošana d.o.o., Biograd n/M i Vir održavanje d.o.o., Vir)
- raspravljati o primjerenosti visine primitaka uprave (sva društva)
- radi postizanja veće transparentnosti izabrati neovisnog vanjskog revizora putem javnog natječaja (društva Čistoća d.o.o., Zadar i Odvodnja d.o.o., Zadar).

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba danih preporuka pridonijela uspostavljanju djelotvornijeg sustava kontrole i nadgledanja poslovanja trgovačkih društava. Navedeno bi trebalo utjecati na primjenu najviših standarda korporativnog upravljanja u društvima u interesu osnivača, uprave društva, zaposlenika, kupaca, dobavljača i lokalne zajednice. Također cilj danih preporuka je uspostavljanje potrebnih preuvjeta za uspješan rad nadzornih odbora te učinkovitijeg nadziranja vođenja poslova trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.